

Visos veiklos pinigų plovimo ir terorizmo finansavimo rizikų vertinimo ataskaita

Vilnius

2023-01-26

Paruošta – MLRO

SANTRAUKA

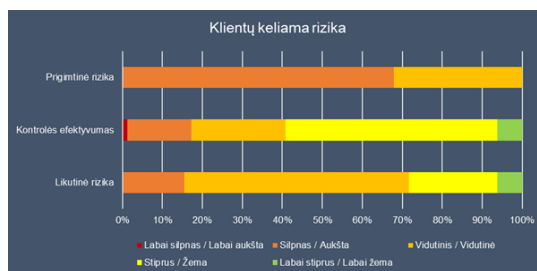
Bendrovė administruoja tarpusavio skolinimo platformą (prekės ženklas „Paskolų klubas“) ir teikia tarpusavio skolinimo paslaugas. Bendrovė veikia pagal Elektroninių Pinigų įstaigos licenciją, kuri suteikia teisę vykdyti tarpusavio skolinimo veiklą ir kitas licencines veiklas. Taip pat Bendrovė teikia mokėjimo inicijavimo paslaugas naudodama „Neopay“ prekės ženklą.

Siekdama visapusiškai įvertinti potencialias grėsmes, Bendrovė vertino **visus** potencialius rizikos veiksnius pagal PP / TF Rizikos veiksnių gairių¹ **bendrąsias** gaires ir **atitinkamus** rizikos veiksnius pagal **konkreiems sektoriams** skirtas gaires, tokias, kaip Mažmeninių bankų sektoriui skirta gairė, Elektroninių pinigų leidėjų sektoriui skirta gairė, Investicinių įmonių sektoriui skirta gairė, Reguluojamų sutelktinio finansavimo platformų sektoriui skirta gairė, Mokėjimo inicijavimo paslaugų (MIP) ir sąskaitos informacijos paslaugų (SIP) teikėjų sektoriui skirta gairė. Taip pat Bendrovė vertino ir kitus potencialių grėsmių šaltinius, nurodytus ataskaitos trečioje dalyje.

99% Bendrovės Klientų portfelio yra **fiziniai asmenys**, iš kurių 89% yra rezidentai ir 11% ne rezidentai. 1% Bendrovės Klientų portfelio sudaro juridiniai asmenys, iš kurių 83% registruoti Lietuvoje, 17% registruoti kitose ES/EEA valstybėse ir mažiau nei 1% registruota Jungtinėje Karalystėje.

Nors 99% Bendrovės portfelio sudaro fiziniai asmenys, bet jų apyvartos sudaro **tik 8%** nuo bendrų apyvartų. Tuo tarpu juridinių asmenų, kurie sudaro 1% nuo viso klientų portfelio, apyvartos sudaro **92%** visų Bendrovės apyvartų. **Didžiausios apyvartos** (85%) yra juridinių asmenų, veikiančių finansinėje ir draudimo veikloje (73%) bei meninėje, pramoginėje ir poilsio organizavimo veikloje (12% - Azartinių žaidimų ir lažybų organizavimo veikla), priskirtoje **aukštos** rizikos veiklos rūšiai. Tokiems klientams Bendrovė taiko papildomas kontrolės priemones tokias, kaip specialus PPTF rizikos vertinimo klausimynas, sustiprinta mokėjimų stebėseną, licencijos patikra ir verifikacija, kliento informacijos ir tinklapių (URL/domains) patikra ir pan.

Vertinant Klientų keliamą riziką, 65% Bendrovės identifikuotų potencialių rizikos veiksnių prigimtinės rizikos lygis (angl. *inherent risk*) buvo aukštas, Bendrovė identifikavo 15% labai silpnų ar silpnų kontrolės priemonių² šiai rizikai valdyti ir nustatė, kad 11% likutinės Klientų keliamos rizikos yra aukšta. Vertinant Klientų keliamą riziką 74% identifikuotų rizikos veiksnių Bendrovė suplanavo įgyvendinti papildomas kontrolės priemones, kurias įtraukė į Veikslių planą.

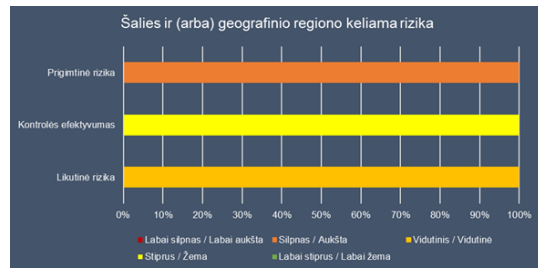

89% Bendrovės fizinių ir **83%** juridinių asmenų – klientų - yra **Lietuvos rezidentai** arba registruotos įmonės Lietuvos Respublikoje. 93% visų klientų – fizinių asmenų – mokėjimo operacijų vyksta iš Lietuvos, 97% - į Lietuvą; 98% visų klientų – juridinių asmenų – mokėjimų operacijų vyksta į/iš Lietuvos. 97% fizinių asmenų yra **žemos** rizikos valstybių rezidentai, 89% juridinių asmenų yra registruoti **žemos** rizikos valstybėse.

¹ Gairės pagal Direktyvos (ES) 2015/849 17 straipsnį ir 18 straipsnio 4 dalį dėl deramo klientų tikrinimo ir veiksnių, į kuriuos kredito ir finansų įstaigos turėtų atsižvelgti vertindamos su atskirais dalykiniais santykiais ir vienkartiniais sandoriais ir (ar) operacijomis susijusią pinigų plovimo ir teroristų finansavimo riziką (**PP / TF rizikos veiksnių gairės**), kuriomis panaikinamos ir pakeičiamos Gairės JC/2017/37

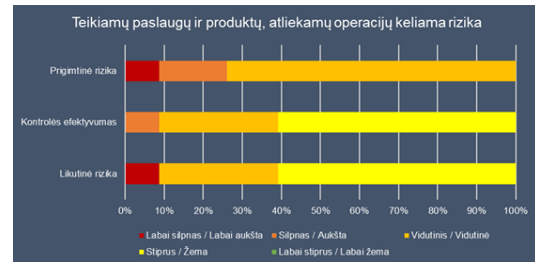
² Kontrolių efektyvumas nebuvo testuojamas, t. y., vertinamas kontrolės modelis (angl. *control design*), kur buvo galima, kontrolių efektyvumo įvertinimui buvo naudojami nepriklausomų auditų testavimo rezultatai.

Vertinant šalies ir (arba) geografinio regiono keliamą riziką, 100% Bendrovės identifikuotų potencialių rizikos veiksnių prigimtinės rizikos lygis (angl. *inherent risk*) buvo vidutinis, visas taikomas kontrolės priemonės Bendrovė įvertino, kaip stiprias ir nustatė, kad visos likutinės šalies ir (arba) geografinio regiono keliamos rizikos yra vidutinės. Šalies ir (arba) geografinio regiono keliamai rizikai valdyti Bendrovė numatė papildomas priemones, t. y. peržiūrėti valstybių rizikos vertinimą ir atitinkamai jį atnaujinti bei integruoti į AMLyze.

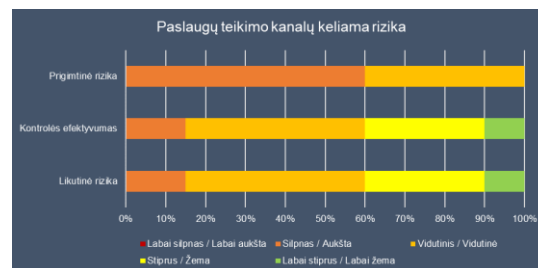

Apie 66% Bendrovės pajamų sudaro su tarpusavio skolinimo veikla susijusios pajamos ir apie 4% investavimo pajamos (Paskolų klubas), apie 30% su elektroninių pinigų leidimu ir tvarkymu susijusios pajamos³.

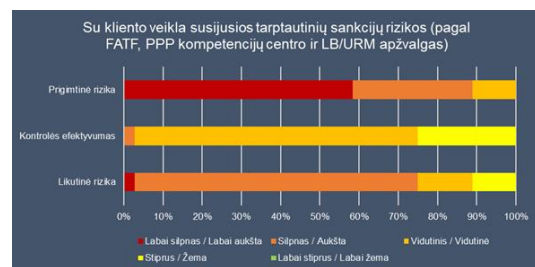
Vertinant teikiamų paslaugų ir produktų, atliekamų operacijų keliamą riziką, 26% Bendrovės identifikuotų potencialių rizikos veiksnių prigimtinės rizikos lygis (angl. *inherent risk*) buvo labai aukštas arba aukštas, Bendrovė identifikavo 9% silpnų kontrolės priemonių šiai rizikai valdyti ir nustatė, kad 9% likutinės paslaugų ir produktų, atliekamų operacijų keliamos rizikos yra labai aukšta. Teikiamų paslaugų ir produktų, atliekamų operacijų keliamai rizikai valdyti Bendrovė numatė papildomas priemones, tokias, kaip, pavyzdžiui, apsiraušyti visus Bendrovės produktus ir paslaugas, atlikti naujų paslaugų ir produktų rizikų vertinimą; praplėsti vertinamuosius kriterijus.

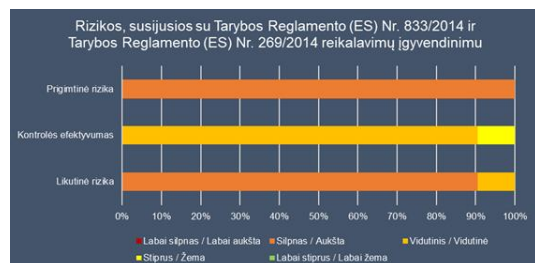
Vertinant paslaugų teikimo kanalų keliamą riziką, 60% Bendrovės identifikuotų potencialių rizikos veiksnių prigimtinės rizikos lygis (angl. *inherent risk*) buvo aukštas, Bendrovė identifikavo 15% silpnų kontrolės priemonių šiai rizikai valdyti ir nustatė, kad 15% likutinės paslaugų teikimo kanalų keliamos rizikos yra aukšta. Paslaugų teikimo kanalų keliamai rizikai valdyti Bendrovė įgyvendins Funkcijų perdavimo kitiems asmenims reikalavimus dėl išorinio tiekėjo vertinimo, atliks technologijų vertinimą, bei kitus veiksmus, įtrauktus veiksmų planą.

Vertinant su kliento veikla susijusią Tarptautinių sankcijų riziką, 58% Bendrovės identifikuotų potencialių rizikos veiksnių prigimtinės rizikos lygis (angl. *inherent risk*) buvo labai aukštas, Bendrovė identifikavo 3% silpnų kontrolės priemonių šiai rizikai valdyti ir nustatė, kad 75% likutinės su kliento veikla susijusią Tarptautinių sankcijų keliamos rizikos yra labai aukšta arba aukšta. Su kliento veikla susijusiai Tarptautinių sankcijų rizikai valdyti, Bendrovė atliks reguliarių sistemų back-testing, įvertins galimybę atlikti partnerių sankcijų patikrą, atliekant mokėjimų stebėseną, įvertins naudojamus sankcijų sąrašus, atliks sistemos efektyvumo vertinimą (įskaitant fuzzy logics) bei kitus veiksmus, įtrauktus veiksmų planą.

Vertinant Tarptautinių sankcijų rizikas, susijusias su Tarybos Reglamento (ES) Nr. 833/2014 ir Tarybos Reglamento (ES) Nr. 269/2014⁴ reikalavimų įgyvendinimu, visų Bendrovės identifikuotų potencialių rizikos veiksnių prigimtinės rizikos lygis (angl. *inherent risk*) buvo aukštas, Bendrovė identifikavo 90% vidutinių kontrolės priemonių šiai rizikai valdyti ir nustatė, kad 90% likutinės su Tarybos Reglamento (ES) Nr. 833/2014 ir Tarybos Reglamento (ES) Nr. 269/2014 reikalavimų įgyvendinimu susijusios keliamos rizikos yra aukšta. Su Tarybos Reglamento (ES) Nr. 833/2014 ir Tarybos Reglamento (ES) Nr. 269/2014 reikalavimų įgyvendinimu susijusiai Tarptautinių sankcijų rizikai

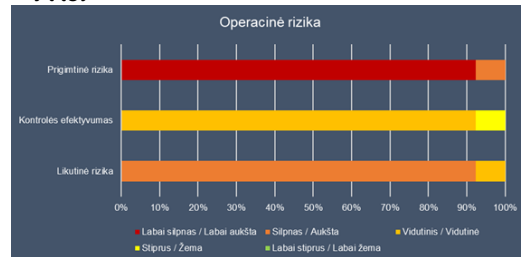

³ https://nasdaqbaltic.com/market/upload/reports/neofi/2022_q3_lt_eur_00_las.pdf

⁴ Tarybos Reglamentas (ES) Nr. 833/2014, 2014 m. liepos 31 d. dėl ribojamųjų priemonių atsižvelgiant į Rusijos veiksmus, kuriais destabilizuojama padėtis Ukrainoje, (konsoliduota versija, paskutinį kartą atnaujinta 2022 m. gruodžio 4 d.); Tarybos Reglamentas (ES) Nr. 269/2014, 2014 m. kovo 17 d. dėl ribojamųjų priemonių, taikytinų atsižvelgiant į veiksmus, kuriais kenkiama Ukrainos teritoriniam vientisumui, suverenitetui ir nepriklausomybei arba į juos kėsinamasi, (konsoliduota versija, paskutinį kartą atnaujinta 2022 m. lapkričio 14 d.)

valdyti, Bendrovė sieks užtikrinti, kad informacija apie sankcionuotus subjektus būtų reguliariai atnaujinama (tiekėjo, sąrašų kontrolė); kad nurodyti Reglamente subjektai būtų įtraukti į planuojamo įdiegti sprendimo sąrašus ir kad tokie sąrašai būtų tinkamai atnaujinami bei kitus veiksmus, įtrauktus veiksmų planą.

Vertinant operacinės rizikos, susijusius su Tarptautinių sankcijų įgyvendinimu, veiksnius, 92% Bendrovės identifikuotų potencialių rizikos veiksnių prigimtinės rizikos lygis (angl. *inherent risk*) buvo labai aukštas, Bendrovė identifikavo 92% vidutinės kontrolės priemonės šiai rizikai valdyti ir nustatė, kad 92% likutinės operacinės rizikos, susijusios su Tarptautinių sankcijų įgyvendinimu, yra aukšta. Bendrovė papildomai valdyti tarptautinių sankcijų rizikai, sieks reguliariai atlikti IT sistemų efektyvumo vertinimą; sieks įsidiesti automatinę stebėsenos sistemą; atliks tiekėjo vertinimą.

Atliekant Tarptautinių sankcijų įgyvendinimo rizikų vertinimą, Bendrovė rėmėsi grėsmėmis, kurios gali pasireikšti ar materializuotis veikloje. Nepriklausomai nuo to, kad kai kurios grėsmės yra teorinio lygio, t. y., jos nėra visiškai atitinkančios Bendrovės veiklą, jos buvo vertintos taikant identiškus vertinimo metodus kaip ir PPTF atveju. Be rizikų, kurios yra susijusios su dvigubo panaudojimo prekėmis, Bendrovė vertino operacinio (techninio, procedūrinio) pobūdžio grėsmes, kurios buvo identifikuotos atsižvelgus tiek į Sankcijų audito pastebėjimus, tiek ir į Lietuvos Banko ar Europos Komisijos gerosios praktiškos šaltinius ir rekomendacijas. Dalinai, kai kurios grėsmės buvo identifikuotos ir vertintos remiantis ekspertiniu vertinimu, atsižvelgus į visos veiklos operacines rizikas. Bendrovė 2022.09.-2022.11 atliko sankcijų atitikties auditą, pagal kurį buvo sudarytos veiksmų planas, skirtas pagerinti vidaus kontrolės priemonės. Paminėtina, kad tuo pačiu metu buvo atliktas ir vidaus IT sistemų efektyvumo vertinimas, kuris identifikavo esamų sankcijų priemonių efektyvumo trūkumus.

Peržiūros kontrolė:

Veiksmas	Vardas / pavardė	Funkcija	Data	Parašas
Paruošta:	Evaldas Remeikis	MLRO	<2023-01-26>	<...>
Peržiūrėta:	Jūratė Kūgytė	Atitikties vadovas	<2023-01-26>	<...>
Pasirašyta:	<...>	<...>	<...>	<...>
Patvirtina:	<...>	<...>	<...>	<...>

Asmuo, atsakingas už įgyvendinimą	Funkcija
Evaldas Remeikis	MLRO

Revizijos:

Versija	Pakeitimų aprašymas	Data
1.0	Pirmoji versija	2023-01-26